

ΕΚΘΕΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

ΤΑΣΕΙΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023

Συντάχθηκε από την MRB HELLAS

Ημερομηνία Δημοσίευσης: 12/12/2023

1. Η Ταυτότητα της Έρευνας

Η MRB HELLAS δημοσιεύει τα αποτελέσματα της 70ης εξαμηνιαίας μέτρησης των ΤΑΣΕΩΝ – Μέτρηση Δεκεμβρίου 2023, συνεχίζοντας ένα έργο που ξεκίνησε πριν 36 χρόνια. Πρόκειται για το Κοινωνικό-Πολιτικό βαρόμετρο στην Ελλάδα με την μεγαλύτερη σε βάθος χρόνου και εύρους χρονοσειρά στοιχείων και αξιοπιστίας, γεγονός που παρέχει ποιοτικά ερμηνευτικά πλαίσια, συγκρίνοντας ιστορικά δεδομένα στις εκάστοτε συγκυρίες της χώρας.

Έχει ιδιαίτερη αξία, το γεγονός ότι οι ΤΑΣΕΙΣ είναι το μοναδικό πολιτικό βαρόμετρο της χώρας που συνδυάζει την μεθοδολογία των προσωπικών (δια ζώσης και διαδικτυακών) συνεντεύξεων. Η σύντομη ταυτότητα της έρευνας είναι:

ΤΑΣΕΙΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023:

Πανελλαδική έρευνα σε 2.000 πολίτες με δικαίωμα ψήφου, με μικτή μέθοδο συλλογής συνεντεύξεων (προσωπικές συνεντεύξεις Face to Face και CAWI συνεντεύξεις) που καταγράφει την πολιτική κατάσταση της χώρας έως και την 6^η Δεκεμβρίου 2023 (χρόνος διεξαγωγής 27/11 έως 6/12/2023). Το δείγμα σταθμίστηκε βάσει δημογραφικών παραμέτρων (ΕΛΣΤΑΤ) και ως προς την ψήφο στις Βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου 2023.

2. Το Κοινωνικό και Πολιτικό Περιβάλλον που διεξήχθη η Έρευνα

Η παρούσα μέτρηση είναι η πρώτη μετά από τις διπλές Βουλευτικές εκλογές του καλοκαιριού, όπου είχαμε ανατροπή του κομματικού σκηνικού με την ΝΔ να καταγάγει εντυπωσιακή νίκη (20%+ διαφορά από το δεύτερο κόμμα) και τον ΣΥΡΙΖΑ να περιορίζεται σε ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά, που είχαν ως αποτέλεσμα την παραίτηση του Α. Τσίπρα και την εκλογή νέας ηγεσίας μέσα από μία καταστατικά σωστή μεν αλλά εν τέλει τραυματική διαδικασία, που οδήγησε στην διάσπαση του κόμματος.

Σήμερα ο χώρος της Αριστεράς – Κεντροαριστεράς βρίσκεται σε ρευστή κατάσταση και πολυκερματισμένος χωρίς να φαίνεται στον ορίζοντα κάποια ελπιδοφόρα προσπάθεια αναδιάταξης του γύρω από ένα ενιαίο φορέα. Η κατάσταση αυτή δίνει αυτήν την στιγμή παντοδυναμία στη ΝΔ και τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη στην αρχή της δεύτερης κυβερνητικής θητείας.

Στο εσωτερικό μέτωπο, εκτός από τις εξελίξεις στον χώρο της Αξιωματικής αντιπολίτευσης, κυριαρχεί το θέμα της ακρίβειας και των υψηλών τιμών σε προϊόντα και υπηρεσίες, ενώ σε διεθνές επίπεδο η ισραηλινο-παλαιστινιακή σύγκρουση με τα δραματικά αποτελέσματα για τους κατοίκους και των δυο εθνότητων μονοπωλεί το ενδιαφέρον. Άλλα θέματα από την εσωτερική επικαιρότητα είναι το φορολογικό νομοσχέδιο των ελευθέρων επαγγελματιών, η επιστολική ψήφος, η επίσκεψη του Τούρκου Προέδρου και η αναμονή του νέου νομοσχεδίου για την Παιδεία.

3. Βαθμός Αισιοδοξίας & τα Συναισθήματα

Στην μέτρηση του Δεκεμβρίου 2023 σχεδόν όλοι οι δείκτες απολογιστικού χαρακτήρα κατέγραψαν βελτίωση σε σχέση με ένα χρόνο πριν όπου, κυριαρχούσαν οι οικονομικές επιπτώσεις της Ρωσο-ουκρανικής σύγκρουσης και η χώρα έμπαινε σε εκλογική χρονιά. Οι δείκτες που καταγράφουν την έως τώρα πορεία της χώρας εμφανίζουν την μεγαλύτερη βελτίωση, ενώ πιο συγκρατημένες είναι οι απαντήσεις που αφορούν στην προσωπική οικονομική κατάσταση των πολιτών. Ως προς την εξέλιξη των πραγμάτων για τους επόμενους 12 μήνες, οι δείκτες αισιοδοξίας τόσο για την πορεία της Εθνικής οικονομίας όσο και την πορεία των προσωπικών οικονομικών των πολιτών εμφανίζουν στασιμότητα, στα ίδια επίπεδα με ένα χρόνο πριν. Αναλυτικά:

Δείκτες (Θετικές – Αρνητικές απόψεις) :

- I) Γενική κατάσταση της χώρας σήμερα -> -42,3% (Δεκ. 2022 -50,2%)
- II) Οικονομία της χώρας σήμερα -> -44,9% (Δεκ. 2022 -52,4%)
- III) Προσωπική οικονομική κατάσταση σήμερα -> -32,1% (Δεκ. 2022 -34,6%)
- IV) Εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης της χώρας στους επόμενους 12 μήνες -> -27,7% (Δεκ. 2022 -27,7%)
- V) Εξέλιξη της προσωπικής τους οικονομικής κατάστασης τους επόμενους 12 μήνες -> -21,4% (Δεκ. 2022 -25,2%)

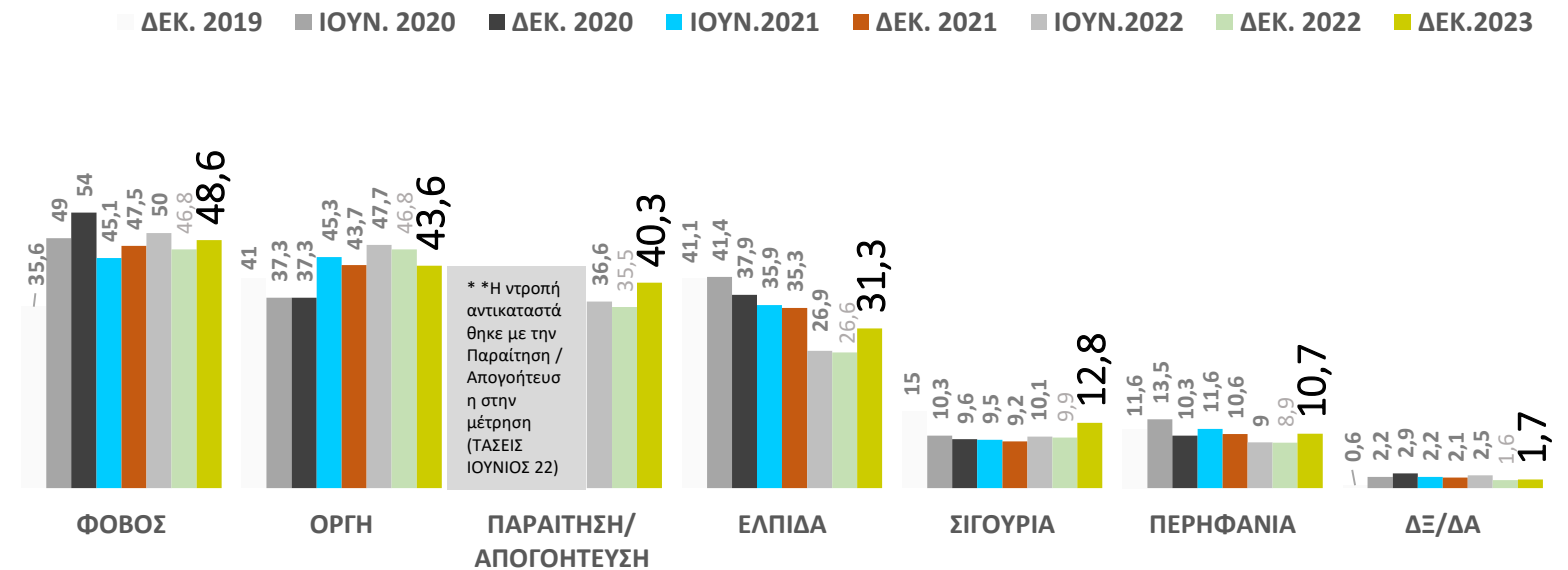
3. Βαθμός Αισιοδοξίας & τα Συναισθήματα

Το ισοζύγιο θετικών αρνητικών συναισθημάτων παρουσιάζει μεταβολές. Τα αρνητικά συναισθήματα εμφανίζουν μια μικρή κάμψη, σε σχέση με τον Δεκ. 2022 76,2% έναντι 79,9% και τα θετικά αυξάνονται από 31,8% στο 37,4%.

Αναλυτικότερα, ο Φόβος παραμένει κυρίαρχο συναίσθημα με αυξητική τάση σε σχέση με ένα χρόνο πριν, η Οργή, υποχωρώντας, βρίσκεται στην δεύτερη θέση και ακολουθεί με αυξητικό ποσοστό η Παραίτηση.

Την ίδια στιγμή αξιοσημείωτη αύξηση, σχεδόν 5%, παρουσιάζει η Ελπίδα, ενώ αυξητικά κινούνται και τα υπόλοιπα θετικά συναισθήματα, Περηφάνεια και Σιγουριά.

Λέξεις που εκφράζουν περισσότερο τον Έλληνα για το παρόν & το μέλλον της χώρας

4. Τα Κύρια Προβλήματα του Τόπου

Ο πληθωρισμός / ακρίβεια παραμένει το βασικότερο πρόβλημα των Ελλήνων Πολιτών, με αυξητική τάση σε σχέση με 12 μήνες πριν και ακολουθεί το θέμα της Υγείας/Περιθαλψής. Με σαφώς μειούμενο ποσοστό στην τρίτη θέση παραμένει η Ανεργία και ακολουθούν η Παιδεία, η Οικονομική Ανάπτυξη και με αύξηση +8% (στο 17,7% ποσοστιαία τεράστια διαφορά) το Φορολογικό Σύστημα.

Τέλος διψήφια ποσοστά συγκεντρώνουν, το Μεταναστευτικό / Προσφυγικό, η Εγκληματικότητα και η Μόλυνση του Περιβάλλοντος/Κλιματική Αλλαγή.

Το κόστος ζωής είναι το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα που παρά τις προσπάθειες της κυβέρνησης, οι οποίες αναγνωρίζονται από τους πολίτες και την ευρεία στήριξη που έχει υπάρξει, έως σήμερα δεν δείχνει σημάδια τιθάσευσης και υποχώρησης. Στην επόμενη παράγραφο προσεγγίζεται αναλυτικά το θέμα.

Τα σημαντικότερα προβλήματα της χώρας

Αναφορές άνω του 10%

5. Η Αύξηση του κόστους ζωής

Οχτώ στους δέκα πολιτών δηλώνουν ότι αντιμετωπίζουν Πολύ μεγάλη ή Μεγάλη δυσκολία στο να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις, ενώ δύο στους δέκα δηλώνουν ότι δεν έχουν κάποιο πρόβλημα. Το 56,8% δηλώνει ότι έχει επηρεαστεί «Πάρα Πολύ και Πολύ» από την αύξηση των τιμών ενώ ένα επιπλέον 37,7% δηλώνει ότι έχει επηρεαστεί Αρκετά.

Στην ερώτηση εάν έχουν προσπαθήσει να μειώσουν τα έξοδα τους, το 61,2% δήλωσε ότι έχει προσπαθήσει κάνοντας περικοπές αλλά χωρίς επιτυχία, με αποτέλεσμα να χρειάζεται να ξοδεύουν περισσότερα χρήματα για λιγότερα προϊόντα και υπηρεσίες σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Σχεδόν ένα 30% των πολιτών έκανε περικοπές και κατάφερε να συγκρατήσει τα έξοδα του, ενώ ~ 10% δεν έκανε κάποια προσπάθεια περικοπών. Το θέμα της ακρίβειας έχει αρχίσει να εμφανίζει ενδημικά χαρακτηριστικά. Πρέπει να συνυπολογιστεί και το γεγονός ότι η αισιοδοξία των πολιτών για την ανάπτυξη της οικονομίας τα επόμενα χρόνια υποχωρεί.

Οι πολίτες αναγνωρίζουν τις προσπάθειες που έχει καταβάλει η κυβέρνηση για τον περιορισμό των επιπτώσεων με το 45,4% να δηλώνει ότι έχει πάρει όσα μετρά της επιτρέπει η Ελληνική Οικονομία ή και περισσότερα. Το συγκεκριμένο ποσοστό είναι αυξημένο σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην ευθεία ερώτηση εάν έχουν ωφεληθεί από τα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση τον τελευταίο χρόνο, το 62,3% απάντησε καταφατικά.

Αύξηση εμφανίζει και το ποσοστό των πολιτών που δείχνει εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση για την αντιμετώπιση του θέματος, αν και οι επιδόσεις της στο συγκεκριμένο τομέα είναι κατώτερες του μέσου όρου αξιολόγησης της.

6. Νέο Φορολογικό Πλαίσιο Ελεύθερων Επαγγελματιών

Το νέο νομοσχέδιο της κυβέρνησης σχετικά με την φορολόγηση των ελεύθερων επαγγελματιών αντιμετωπίζεται αρνητικά από το 56,8% ενώ, θετικές κρίσεις εκφράζει το 31,2% των ερωτώμενων με το 12,1% να μην παίρνει θέση.

Στους ψηφοφόρους της ΝΔ οι θετικές κρίσεις για το νέο πλαίσιο φορολόγησης διαμορφώνεται στο 53,6% με τις αρνητικές να ανέρχονται στο 37,4 και το 9% να μην παίρνει θέση.

Τέλος, μεταξύ των ελεύθερων επαγγελματιών θετικά απέναντι στο νομοσχέδιο τοποθετείται το 17,7% και αρνητικά το 75,5%, με το 6,7% της συγκεκριμένης επαγγελματικής ομάδας να μην παίρνει θέση.

Η κυβέρνηση έχει έρθει αντιμέτωπη με ένα από τα πιο προνομιακά εκλογικά κοινά ,διαχρονικά αλλά κυρίως στις εκλογές του 2023.

A composite image featuring a wooden gavel with a gold band, a miniature model of a red and white house, and a blurred Euro banknote in the background, all set against a white background with a curved cutout on the right side.

7. Πλειστηριασμοί

Οι ΤΑΣΕΙΣ για δεύτερη συνεχή μέτρηση καταγράφουν την ανησυχία των πολιτών ως προς τους πλειστηριασμούς. Το φαινόμενο φαίνεται να απασχολεί τους πολίτες οι οποίοι πιστεύουν σε ποσοστό 78% ότι το φαινόμενο είναι εκτεταμένο. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται σε σχέση με ένα χρόνο πριν (Δεκ. 2022 73,1%).

Ως προς τα μέτρα που έχει λάβει η Κυβέρνηση, για να προστατεύσει τους ευάλωτους και όσους πραγματικά αντιμετωπίζουν θέμα με την αποπληρωμή του δανείου τους, το 23,3% (Δεκ.2022 20,2%) πιστεύει ότι έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα και το 70,7% (Δεκ.2022 69,4%) ότι υπάρχει δυνατότητα μεγαλύτερης προστασίας.

8. Ομόφυλα ζευγάρια γάμος και τεκνοθεσία

Με αφορμή τη δημόσια συζήτηση περί επικείμενης κατάθεσης νομοσχεδίου για τα ομόφυλα ζευγάρια και την τεκνοθεσία, οι ΤΑΣΕΙΣ έθεσαν το θέμα στην κρίση των Ελλήνων πολιτών.

Συνολικά η στάση της Ελληνικής κοινωνίας είναι αρνητική σε ενδεχόμενες πρωτοβουλίες. Πιο συγκεκριμένα ως προς το γάμο των ομόφυλων ζευγαριών οι πολίτες τοποθετούνται αρνητικά σε ποσοστό 52,9% και θετικά τοποθετείται το 40,3%. Οι γυναίκες, οι ηλικίες 17-34 ετών και τα άτομα με ανώτερη μόρφωση εμφανίζουν υψηλότερο ποσοστά αποδοχής.

Η τεκνοθεσία συγκεντρώνει το υψηλότερο ποσοστό διαφωνίας 68,7% με μόνο το 24,2% να συμφωνεί με την παραχώρηση του συγκεκριμένου δικαιώματος.

Οι απόψεις, τόσο για το δικαίωμα του γάμου όσο και για αυτό της τεκνοθεσίας, έχουν σαφές ιδεολογικό πρόσημο με όσους πολίτες αυτοπροσδιορίζονται ως Δεξιοί / Κεντροδεξιοί να είναι περισσότερο αρνητικοί, ενώ οι Κεντρώοι, Αριστεροί και Κεντροαριστεροί να είναι οι περισσότερο θετικά διακείμενοι.

Οι ψηφοφόροι του κυβερνώντος κόμματος τοποθετούνται αρνητικά, τόσο στο γάμο όσο και στην τεκνοθεσία, με ποσοστά 60,7% και 77,4% αντίστοιχα.

Τέλος, στην ερώτηση εάν θα πήγαιναν προσκεκλημένοι σε γάμο ομόφυλου ζευγαριού, το 31,5% δηλώνει ότι θα πήγαινε χωρίς κανένα πρόβλημα, το 18,3% θα πήγαινε αλλά θα ένιωθε άβολα, το 21,6% θα έβρισκε μια δικαιολογία για να μην πάει και το 22,6% θα αγνοούσε παντελώς την πρόσκληση θεωρώντας την προσβλητική.

9. Ισραηλινό-παλαιστινιακή Σύγκρουση – Γάζα

Η κρίση στη Γάζα είναι ψηλά στην δημόσια ατζέντα. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι τοποθετήσεις των Ελλήνων για το συγκεκριμένο θέμα.

Στην μακροχρόνια διαμάχη μεταξύ των Ισραηλινών και Παλαιστινίων οι Έλληνες τάσσονται περισσότερο στο πλευρό των Παλαιστινίων (30,9%) και λιγότερο υπέρ των Ισραηλινών (17,3%). Το 24,1% πιστεύει ότι κανένας από τους δύο δεν έχει δίκαιο και το 17,3% ότι έχουν και οι δύο δίκαιο. Τέλος το 10,3% δεν παίρνει θέση. Ως προς την κομματική προέλευση, μόνο στους ψηφοφόρους της ΝΔ υπερτερούν αυτοί που πιστεύουν ότι το δίκαιο βρίσκεται με την πλευρά του Ισραήλ. Στους ψηφοφόρους όλων των υπόλοιπων κομμάτων υπερτερούν οι φιλο-παλαιστινιακές τοποθετήσεις. Στην μεγάλη τους πλειοψηφία (79,1%) οι Έλληνες πιστεύουν στην ύπαρξη δύο κρατών, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα της ύπαρξης τόσο για τους Ισραηλινούς όσο και για τους Παλαιστίνιους.

Η συνεχιζόμενη επιχείρηση του Ισραήλ στην Γάζα φαίνεται ότι πλήττει το βαθμό υποστήριξης που υπήρχε τις πρώτες μέρες μετά την επίθεση της Χαμάς (7^{ης} Οκτωβρίου). Το 34,9% των Ελλήνων πιστεύουν ότι ο στρατός του Ισραήλ έχει ξεπεράσει τα όρια της νόμιμης άμυνας και στρέφεται κατά των αμάχων και μόνο το 18,2% δηλώνει ότι ο IDF επιχειρεί εντός των ορίων της νομιμότητας, με το 46,9% να μην παίρνει θέση. Η στάση τόσο της Ελληνικής κυβέρνησης όσο και της αντιπολίτευσης συνολικά στη κρίση της Γάζα αξιολογείται θετικά από το 43,4% και 35,1% των πολιτών αντίστοιχα.

Αρνητικά για την στάση της αξιολογείται σύσσωμη η διεθνής κοινότητα μεταξύ αυτών ΗΠΑ, ΕΕ, ΟΗΕ Αραβικά κράτη, Κίνα, Ρωσία και Τουρκία.

10. Ελληνοτουρκικές Σχέσεις

Η έρευνα δεν έχει καταγράψει το κλίμα μετά τη συνάντηση Κ. Μητσοτάκη - Τ. Ερνογάν, αλλά κατέγραψε το θετικό κλίμα που είχε διαμορφωθεί πριν την προγραμματισμένη επίσκεψη του Τούρκου Προέδρου στην Ελλάδα.

Παρακολουθώντας διαχρονικά την εξέλιξη των απαντήσεων στις ερωτήσεις που καταγράφουν τις σχέσεις των δύο χωρών, παρατηρείται αποκλιμάκωση του αρνητικού κλίματος, χωρίς ωστόσο να υπάρχει μετακίνηση από τις πάγια διαμορφωμένες απόψεις των πολιτών ως προς την γείτονα χώρα.

Αναλυτικότερα, οι Έλληνες στην παρούσα μέτρηση φοβούνται λιγότερο ένα θερμό επεισόδιο μεταξύ των δύο χωρών (38,8%) σε σχέση με ένα χρόνο πριν (52,1%). Το 45,3% πιστεύει ότι η εξωτερική πολιτική της χώρας κινείται προς την σωστή κατεύθυνση και το 43,3% προς την λάθος. Τα ποσοστά είναι αμετάβλητα σε σχέση με ένα χρόνο πριν, όπως αμετάβλητα παραμένουν και τα ποσοστά όσων πιστεύουν ότι δεν πρέπει να διαιωνίζεται η αντιπαλότητα και πρέπει να βρεθεί ένα ελάχιστο επίπεδο συνεννόησης μεταξύ των δύο χωρών (48,1%). Αντίθετα, το 46,1% πιστεύει ότι δεν υπάρχει πεδίο συνεννόησης και η χώρα πρέπει να είναι ετοιμοπόλεμη απέναντι στην Τουρκία.

Σε θέματα παραβιάσεων των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας και παραβάσεων από την Τουρκία οι πολίτες σε ποσοστό 50,9% απαιτούν σθεναρότερη αντίδραση από την χώρα ενώ, το 27,7% δηλώνει ότι η στάση της χώρας είναι ορθή και το 13,4% θα ήθελε πιο διαλλακτική στάση.

Τέλος, ως προς την άσκηση του δικαιώματος της χώρας για επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια το 36,5% πιστεύει ότι πρέπει να γίνει άμεσα και το 39,1% το παραπέμπει στο μέλλον, όταν θα είναι ευνοϊκότερες οι συνθήκες.

11. Αξιολόγηση των Πολιτικών Δρώντων και Κομμάτων

Ο Πρωθυπουργός προσωπικά χαίρει της υψηλής εμπιστοσύνης των πολιτών. Η διαφορά, μάλιστα, από τους αρχηγούς των δύο μεγαλύτερων αντιπολιτευόμενων κομμάτων είναι αρκετά μεγάλη και ουσιαστικά την δεδομένη στιγμή δεν απειλείται.

Οι χειρισμοί και η στάση του Πρωθυπουργού κρίνονται θετικά από το 41,4% (Δεκ. 2022 34,6%) των πολιτών, με τις αρνητικές αξιολογήσεις να διαμορφώνονται στο 56,7% (Δεκ. 2022 62,1%).

Οι χειρισμοί του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης Σ. Κασσελάκη κρίνονται θετικά από το 17,3% του εκλογικού σώματος και αρνητικά από το 77%. Ο Σ. Κασσελάκης χρειάζεται να διανύσει αρκετό διάστημα ακόμα. Συγκεκριμένα σε μια σειρά από παραμέτρους που καταδεικνύουν την ικανότητα διακυβέρνησης, ο Σ. Κασσελάκης υπολείπεται και του Ν. Ανδρουλάκη. Αναλυτικότερα:

% Θετικών κρίσεων	A Οικονομική Πολιτική	B Εξωτερική Πολιτική	Γ Κοινωνική πολιτική	Δ Θέματα Διαφάνειας	Ε Αύξηση Τιμών	ΣΤ Ανάπτυξη	Z Ευπαθείς Ομάδες
Σ. Κασσελάκης	13,3	13,4	17,3	15,3	13,6	13,4	17,6

Ισχυρότεροι τομείς κυβερνησιμότητας για τον Πρωθυπουργό είναι η Εξωτερική Πολιτική, η Οικονομική Πολιτική και οι προοπτικές ανάπτυξης της Οικονομίας.

12. Αξιολόγηση των Πολιτικών Αρχηγών

Στην πρώτη μέτρηση των ΤΑΣΕΩΝ μετά την εκλογική νίκη της ΝΔ, η δημοτικότητα (θετικές κρίσεις – Είναι από τους Καλύτερους + Ευνοϊκή Γνώμη) για τον Πρωθυπουργό της χώρας κ. **Κ. Μητσοτάκη** ανέρχεται στο 39,7%.

Ο αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. **Σ. Κασσελάκης** αξιολογείται θετικά από το 18,5% των πολιτών, ένα ποσοστό που τον τοποθετεί στην 5^η θέση μεταξύ των πολιτικών αρχηγών.

Οι αξιολογήσεις των αρχηγών των κομμάτων έχουν ως εξής:

Κυριάκος Μητσοτάκης -> 39,7%

Δημήτρης Κουτσούμπας -> 25,1%

Νίκου Ανδρουλάκη -> 24,5%

Ζωή Κωνσταντοπούλου -> 18,8%

Στέφανος Κασσελάκης -> 18,5%

Κυριάκος Βελόπουλος -> 15,6%

Δημήτρης Νατσιός -> 7,6%

Βασίλης Στίγκας -> 5,3%

Στην Καταλληλόλητα Πρωθυπουργού (με όλους του πολιτικούς αρχηγούς) προηγείται ο κ. Κ. Μητσοτάκης (36,2%), με μεγάλη διαφορά από τον Δεύτερο Ν. Ανδρουλάκη (11%), ενώ στην τρίτη θέση βρίσκεται ο Σ. Κασσελάκης με 7,3% και ακολουθεί ο Δ. Κουτσούμπας.

Και στην ερώτηση μεταξύ των τριών (Μητσοτάκη, Κασσελάκη, Ανδρουλάκη) η σειρά παραμένει ίδια, με τον Κ. Μητσοτάκη να συγκεντρώνει 39,2%.

Ως προς την κυβερνησιμότητα, την δεδομένη στιγμή, ο Πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης φαίνεται ότι δεν έχει αντίπαλο. Ο Ν. Ανδρουλάκης περνά στην δεύτερη θέση κυρίως λόγω του αναβρασμού που επικρατεί στην πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ και των αποχωρήσεων.

13. Η Νέα Αριστερά

Η κίνηση των Βουλευτών και στελεχών, που αποσχίστηκαν από τον ΣΥΡΙΖΑ, αντιμετωπίζεται με μικτά συναισθήματα. Στο σύνολο του δείγματος η αποχώρηση από το ΣΥΡΙΖΑ αξιολογείται θετικά από το 24,5% αλλά ως κοινοβουλευτικό αντιπολιτευτικό σχήμα, συγκεντρώνει 9,2% θετικές κρίσεις με τις αρνητικές να διαμορφώνονται στο 77,5%.

Στους ψηφοφόρους του ΣΥΡΙΖΑ το 28,6% συμφωνεί με την αποχώρηση, το 62,7% διαφωνεί και 8,7% δεν παίρνει θέση. Στους σημερινούς ψηφοφόρους του ΣΥΡΙΖΑ το ποσοστό αρνητικών τοποθετήσεων, απέναντι στην αποχώρηση, ανέρχεται στο 75,5%.

Στο ποιος φέρει την μεγαλύτερη ευθύνη της διάσπασης καμία πλευρά δεν μένει αλώβητη. Στο σύνολο των ψηφοφόρων το 30,9% πιστεύει ότι ευθύνεται ο Σ. Κασσελάκης και η ομάδα των «προεδρικών» και το 23,8% πιστεύει ότι ευθύνεται η εσωκομματική αντιπολίτευση. Στους ψηφοφόρους ΣΥΡΙΖΑ Ιουνίου 2023 το 26,7% πιστεύει ότι φταίει ο Σ. Κασσελάκης και η ομάδα του, ενώ το 45,2% πιστεύει ότι ευθύνεται η εσωκομματική αντιπολίτευση. Τέλος, στους ψηφοφόρους που αυτοπροσδιορίζονται ως Αριστεροί / Κεντροαριστεροί την ευθύνη της διάσπασης έχει η εσωκομματική αντιπολίτευση.

Στην ερώτηση πόσο πιθανό είναι να ψηφίσουν ένα κόμμα που θα έχει ως κορμό τους αποχωρήσαντες από το ΣΥΡΙΖΑ το 3,1% δηλώνει «Σίγουρα θα το Ψήφισα» (2,5% στην αναγωγή της Πρόθεσης Ψήφου) και το 8,4% «Μάλλον θα το ψηφίζα». Το «Σίγουρα θα το Ψήφισα» στους ψηφοφόρους του Ιουνίου ΣΥΡΙΖΑ ανέρχεται στο 11,1%, ενώ στα υπόλοιπα κόμματα της Αριστεράς είναι αρκετά χαμηλότερα.

Η διάσπαση δεν κάνει κάλο σε καμία από τις δύο πλευρές και ωφελεί τους όμορους πολιτικούς χώρους.

14. Πρόθεση ψήφου

Η πρόθεση ψήφου αποτυπώνει την πάρα πολύ μεγάλη υπεροχή της ΝΔ στο σημερινό πολιτικό περιβάλλον. Ο δικομματισμός, που χαρακτήριζε το πολιτικό σκηνικό της χώρας για το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα της μεταπολίτευσης, έχει αντικατασταθεί από την μονοκρατορία της ΝΔ και μια πολυκερματισμένη αντιπολίτευση.

Στην πρόθεση ψήφου την ΝΔ ακολουθεί το ΠΑΣΟΚ το οποίο μετά από πολλά χρόνια βρίσκεται στη δεύτερη θέση, με 20,3 ποσοστιαίες μονάδες διαφοράς από την ΝΔ και ακολουθούν ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΚΚΕ που αυξάνει το ποσοστό του σε σχέση με το αποτέλεσμα των τελευταίων Βουλευτικών εκλογών.

Ο ΣΥΡΙΖΑ συνεχίζει να βρίσκεται σε πτωτική πορεία, απόρροια των εσωκομματικών εξελίξεων.

8. ΜΕΡΑ25, Σύλλογος ερωτηθέντων: 27 Νοεμβρίου – 6 Δεκεμβρίου 2023 10

8. ΜΕΡΑ25, Σύλλογος ερωτηθέντων: 27 Νοεμβρίου – 6 Δεκεμβρίου 2023 11

14. Πρόθεση ψήφου

Οι απώλειες του ΣΥΡΙΖΑ κατευθύνονται στα όμορα ιδεολογικά κόμματα και κυρίως στο ΠΑΣΟΚ και στο ΚΚΕ.

Στην 5 θέση βρίσκεται το κόμμα της Ελληνικής Λύσης και ακολουθούν η Πλεύση Ελευθερίας, οι Σπαρτιάτες και η ΝΙΚΗ.

Η πρωτοβουλία των βουλευτών και στελεχών που αποσχίστηκαν από το ΣΥΡΙΖΑ ως «Νέα Αριστερά» συγκεντρώνει στην πρόθεση ψήφου 2,1% (2,5% στην αναγωγή των αποτελεσμάτων χωρίς την Αδιευκρίνιστη Ψήφο) ως σημείο εκκίνησης της πολιτικής της πορείας.

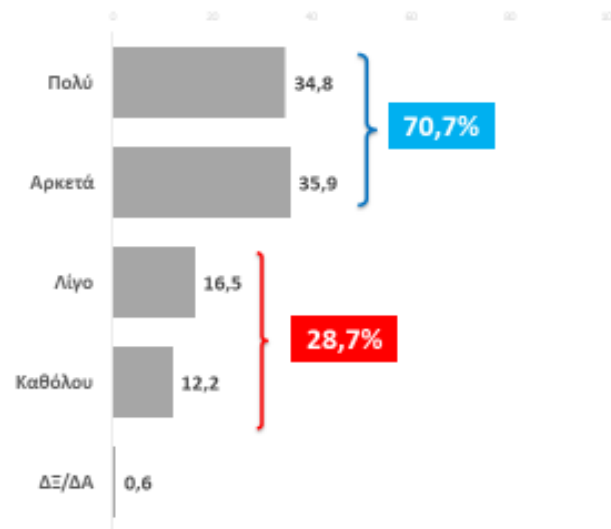
14. Πρόθεση ψήφου

Το γεγονός ότι δεν υπάρχει ισχυρός πόλος στην αντιπολίτευση, δημιουργεί αρνητικά συναισθήματα σε μεγάλο μέρος του εκλογικού σώματος και διαβρώνει το πολιτικό σκηνικό και ίσως και το εκλογικό σώμα. Προσώρας κανένα από τα παρόντα κομματικά σχήματα δεν φαίνεται ότι έχει την δυνατότητα να υπερβεί τα εκλογικά όρια του, έτσι όπως αυτά αποτυπώθηκαν στις τελευταίες εκλογές και να εκφράσει ευρύτερες ομάδες αποτελώντας αυτοτελή εναλλακτική κυβερνητική επιλογή.

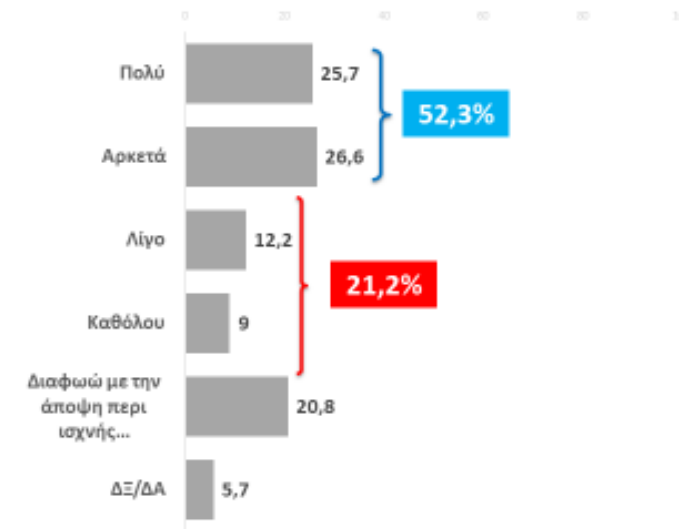
III. Πόσο σας ανησυχεί ότι δεν υπάρχει ισχυρή αντιπολίτευση απέναντι στην κυβέρνηση;

Πόσο σας ανησυχεί / ενσχλεί το γεγονός αυτό:

Απαντούν όσοι συμφωνούν ότι δεν υπάρχει ισχυρή αντιπολίτευση απέναντι στην κυβέρνηση (N=1480)

Σύνολο Ερωτώμενων N=2000

ΕΚΘΕΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

ΤΑΣΕΙΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023

Συντάχθηκε από την MRB HELLAS

Ημερομηνία Δημοσίευσης: 12/12/2023